

ANARKISMI TEORIANA JA KÄYTÄNNÖSSÄ

Kirj. W. R.

(Jatkoa.)

Lakien tarpeellisuus ei silti riipu porvarien tai porvarillisten taipuvaisuuksien olemassaolosta. Vaikka yhteiskunnasta ovat kaikki porvarit tyyten hävinneet kitkemis- pakoitus- ja kasvatusprosessin kautta, ei säädetty laki, sääntöittä, silti häviä. Koska työjako on tavattoman, aivan verrattoman suureksi hyödyksi ihmiskunnalle, edistään ja helpottaen sen olemassaolontaistelua, tulee se aina vaan kehittymään ja laajenemaan — eikä, niinkuin esim. Krapotkin väittää, tule poistumaan työläisten yhteiskunnasta.

Mitä laajemmaksi ja suurilukuisemmaksi tulee yhteiskunta, mitä enemmän tuotanto kehittyy suurtuotannoksi, mitä enemmän eri tuotantoaerat eristyvät ja specialiseeraantuvat, mitä korkeammalle kehittyvät tieteet ja taiteet — sitä tarpeellisemmaksi käy laki, tarkka sääntöperäinen toiminta ja korkealle keskitetty teollisuushallinto.

Kernaasti myönnettäköön, että anarkisteissa on paljon syvästi ajattelijoita, erittäinkin mitä tulee Bakuniin ja Krapotkiniin. Rakkaudella ja myötätunnolla heidän taisteluintoaan, rehellisyyttään ja uhrantuvaisuuttaan muisteltakoon. Mutta, koska 'työväenliikkeen' ja nousevan työväenyhteiskunnan menestyminen riippuu juuri ennenkaikkea siitä, jos se perustuu kylmille ja koruttomille tosiasioille, on velvollisnutenme kritiseerata heidän teorioitaan ja väitöksiansä, sikäli kun huomaamme niiden poikkeavan tosiasioista.

Anarkistit ovat tyypillisiä idealisteja. He käsittelevät ja ymmärtävät yhteiskunnallisia kysymyksiä idealistisesti. He ajattelevat enemmän tai vähemmän porvarillisilla aivoilla.

Krapotkin kuuluisa väite, että työjako tulisi poistumaan, eli olisi edullinen poistaa uudesta yhteiskunnasta, joka koska tahansa vallankumouksen kautta voidaan perustaa, on aivan naurettavan idealistinen ja lapsellinen. Hän perustelee väitöksensä sille seikalle, että ja tä-

näpäivänä on tuotantoteknika niin korkealle kehittynyt, että noin viiden tunnin työ jokaisesta työkykyistä henkilöä kohti olisi riittävä hyvästi ylläpitämään kaikki ihmiset. Koska tarpeellinen työaika on niinkin lyhyt, hän selittää, ei kukaan kieltäenny sitä suorittamasta. Mutta koska työjako ja specialiseeraantuminen on vahingollinen ihmisen fyysilliselle ja henkiselle terveydelle ja kehittymiselle, sekä tekee elämän kovin yksitoikkoiseksi, on se poistettava, sanoo Krapotkin, ja niin tulee yhteiskunta, jossa kukin tekee sitä mikä häntä parhaiden miellyttää. Kirjailija sitten joutuu itse latomaan ja painamaan teoksensa. Yliopiston professori käy myöskin työssä esim. kenkätehtaassa, saadakseen jalkineet itselleen. Mekanikko on myöskin maanviljelijä, maanviljelijä kemian professori jne.

Krapotkinin mukaan täten työ tulisi miellyttäväksi ja terveelliseksi. Yhteiskunta tulisi täten olemaan onnela, jossa vapaus rehottaisi. Kaikki tulisivata olemaan yhtä tietoisia kaikissa asioissa ja tasa-arvoisia. — Tämä on mainio uneksi ja unelmaksi, mutta teoriaksi, jota joskus ajetaan käytännössä totenttaa, se on ruiki arvoton.

Jos edellämäinittu suunnitelma pantaisiin käytäntöön, työjako poistettaisiin, (otaksuen, että se voitaisiin tehdä), tulisi tuotannon tehoisuus alenemaan hirnneisesti. Ei riittäisi enää viisi tuntia päivän työajaksi, vaan sen täytyisi olla vähintään viisitoista ja sittenkin tulisi ihmisen elintaso laskemaan kymmeniä ellei satoja kertoja nykyistä alemmaksi. Jouduttaisiin pakostakin työjako nudestaant käytäntöönottamaan, mutta tämä onkin kaikille kyllin selvä.

Emme voi muuta kuin seisoa horjumattomasti vakaumuksemme takana, joka on se absoluuttinen tosiasia, että työjakoa — sitä syytä, joka tekee säädetyn lain välttämättömän tarpeelliseksi — ei voida poistaa, eikä niinmuodoin tehtyä eli säädettyä lakiakaan.

Krapotkin väitteissään lausuu muun muassa.

että ihmisten yhteiskunnallinen elämä on alati kehittymässä vapaaseen sopimukseen. Että laitokset tulevat yhteiskunnallisiksi, joiden ylä- ja kunnossapitämiseksi ei tarvita keskitettyä valtaa eikä lakeja. Hän mainitsee miten esimerkiksi Europan rautatieyhtiöt tekevät sopimuksia keskenään eri maiden välisen liikenteen yhdistämiseksi. Miten maantiesillat, joiden ylä kulkemisesta ennen täytyi suorittaa maksu, tulevat kaikille vapaiksi, yhteiskunnallisiksi. Hän ylipäänsä koettaa todistaa, että ihmiset eivät enää tarvitse säännöittelyä toimintojensa ohjaamaan, että niitä ei sanottavasti käydetä enää tuotannossa ja jaossa, että se niin kutsuttu ihmisen kehitys yhä enemmän ja enemmän inhimilliseksi tekee lait tarpeettomiksi.

Hän ei huomaa, että jo itse sopimuskin on laki eli sääntö. Sopimuksessa määritellään kunkin oikeudet ja velvollisuudet. Siinä määritellään ennekaikkia mitä tehtäviä kunkin sopimuskentekijän täytyy suorittaa ja minkä korvauksen hän siitä saa, sekä rangaistus sopimuksen rikkomisesta. Lukemattomat riidat sodat ym. sopimuskentekijäin väliset kahnaukset ovat hyviä todistuksia siitä, että sopimuksia on saanut usein rikottu, että kukin ei ole ollut tyytyväinen hänelle määritellyyn osaansa. Väitöksensä, että laitokset ovat kehittymässä yhä enemmän ja enemmän yhteiskunnalliseksi, on tosi. Se väitys onkin kohdistettu vaan kolektiivisteja vastaan kuten pikkuporvarilliset sosialistit ym. jotka kannattavat sellaista kolektiivistista yhteiskuntaa, jossa yksityisomistusoikeus vallitsee kotiin ja välittömiin ja pienempiin elämäntarpeisiin ja -välineihin nähden—yhteiskunta omistaen ainoastaan suuremmat tuotantolaitokset ja -välikappaleet. Bakunin kuvitteli enemmän tämänsuuntaista, kolektiivistista anarkisti-yhteiskuntaa, mutta Krapotkin meni jo pitemmälle, kuvitellen kommunistista anarkiaa.

(Sosialismi ja kommunismi eroavat juuri siinä, että sosialismi edellyttää valtiollista tai yhteiskunnallista omistusta ainoastaan tuotanto- ja jakolaitoksiin, sekä sellaisiin muihin yhteiskunnallisiin laitoksiin, jotka ovat yleisiä. Sitä kukin työllinen saa kaikki työnsä tulokset, mutta ettei hän voi ylittömästi rikastua ja nousta yläpuolelle toisten, kontrollerataan hänen omaisuuttaan asteettaisilla tuloveroilla jne. Kommunismi taas edellyttää yksityisomistusoikeuden täydellistä poistamista. Yksilö ei omista mitään, hän saa tarpeensa yhteiskunnalta, jonka jäsen hän on ja jonka hyväksi yksinomaan hän työskentelee. Hän ei mahdollisesti saa kaikkia työnsä tuloksia, tai mahdol-

lisesti saa enemmän, sillä tuotteita ei jaeta yksilöllisen työ- eli tuotantokyvyn mukaan, vaan tasa-arvoisten tarpeitten mukaan. Täten ei tule olemaan minkäänlaista mahdollisuutta uusien luokkien ja kastien syntyymiseen, vaan kaikki ihmiset pysyvät ikuisesti tasa-arvoisina, yhden "perheen" jäseninä. Karl Marx oli kommunisti. Siksi hän ei kirjoittanutkaan Kommunismista Manifestin, eikä "Sosialistista Manifestia". Anarko-kommunismi taas eroaa varsinaisesta kommunismista siinä, että anarko-kommunistit eivät siedä minkäänlaista valtaa toisten yli. Kunkin yksilön oma tahto ja vakautus on hänen korkein ja ainoa lakinsa. He kyllä kannattavat yhteiskunnallista omistusta ja tuotantoa, mutta paitsi yksityisomaisuuden poistamisessa, he eivät salli enemmistön hallitusta vähemmistön yli — jos yksikin on erimielistä, täytyy sitä kunnioittaa loukkaamattomana, eikä häntä saa alistaa enemmistön päätösten alaiseksi. Varsinaisen kommunismin taas edellyttää tuotannon ja — jaon äärimmäistä — ja jos tarvis — pakollista keskitämistä. Jokaisen yhteiskunnan jäsenen täytyy alistua yhteisten määritelmien alaiseksi. Sen kukaan ylittää, joka on kommunistisen työväenyhteiskunnan ja kapitalistisen "catch as catch can" (ota kiinni mistä saat) yhteiskunnan välillä, voidaan päästä ainoastaan niin kutsuttua työväenluogan diktatuurin porrasta eli siltaa myöten — joka välittömästi sisältää ajatuksen, että väkivaltaa ei voida poistaa muuten kuin väkivallan avulla, että riistojen etuja ja asemaa turvaava luokkalaite ja valtio voidaan tuhota ja ikuisesti poistaa ainoastaan työväen etuja ja vaita-asemaa turvaavan luokkalaiteksen, valtion avulla, joka (työväendiktatuuri, -valtio) lakkaa tarpeettomana olemasta niin pian kuin se on tehtävänsä suorittanut.)

Vaikkakin laitokset yhteiskunnallistuvat, ei se poista lain tarpeellisuutta. Vaikkakin teitä, siltoja, kouluja, kokoushuoneita, ruokaloita, asunto- ja puhdistuslaitoksia, sairaaloita, postilennätin- ja kuletuksilaitoksia, huvituslaitoksia ym. kaikki käyttävät näennäisesti vapaasti, niiden ollessa yhteiskunnallistettuna tai kunnallistettuna, ei se tee lakia tarpeettomaksi, sillä ne eivät koskaan voi vastata täydellisesti ihmisen alati kasvavia vaatimuksia ja niiden rakentaminen, kunnossa- ja käynnissäpitäminen vaatii työtä, tarkkaa suunnittelua, järjestystä ja hoitoa, joka vaatii lakia, s.o. tiukkaa ja tinkimätöntä säännöittelyä.

Lainlaadinta ja lakilajit.

Yhteiskunnallisen vallankumouksen tapahduttua Venäjällä, noin kolme vuotta sitten, tuli sieltä sanoma, että niinkutsuttu lakimiesluokka oli kokonaan poistettu. Heti alkoivat porvarit ammua, että siellä vallitsee anarkia. Niin ei kumminkaan ollut, ellei ota lukuun juuri sitä hetkeä, jolloin vallananastaminen suoritettiin. Mutta sieltä hävitettiin kaikki porvarilliset luokkalaite yhdellä käden sivalluksella ja tilalle asetettiin vallankumouksellinen

tribunaali — vallankumouksellisista työläisistä ja sotilaista kokoonpantu tuomioistuin, joka tuomitsi vallankumouksellisia porvareita ja heidän käytyreitään asiinhaarain ja parhaan ymmärryksensä mukaan, ilman mitään säädettyjä lakeja. Se ei enää ollut anarkiaa, vaan ehdotonta yksinvaltiutta aina despotismiin saakka.

Bolshevikit selittävät, että "Tällainen tuomioistuin on tarpeellinen silloin kun vallassa olevan luokan asema horjuu, tai on juuri valtaan päässyt. Silloin täytyy toiminnan olla nopeata, tehokasta ja ratkaisevaa. Lakipykälät lykätään silloin syrjään. Mutta kun asema on vakituntunut ja yhteiskunnallista elämää aletaan järjestämään, ei yllämainitut tribunaalit kykene sitä työtä suorittamaan missään määrässä. Ne tarpeettomina ja toimettomina lakkaavat olemasta, noustakseen jälleen toimimaan, jos työväenvaltan olemassaoloa uhataan. Se on siis ainoastaan taistelulaitos, eikä järjestämislaitos.

Koska porvarilliset yhteiskunnat esiintyvät "kansanvaltaisina", ovat kaikki laitkin olevinaan säädettyt kaikkein ihmisten noudatettavaksi. Laki pykälässä ei tuskin koskaan eroiteta sitä, että tämä määräys koskisi tätä ja tuo määräys tuottaa ihmistä, riippuen siitä, kumpaan luokkaan hän kuuluu. Täten esiintyykin mainio pelko lakimieskieräilyn viljelemiseksi. Liukas ja ovela lakimies saa törkeämankin rikoksen näyttämään hyväntaekävyyssyydeltä, kun vaan on kylliksi rahaa sen takana. Ei kaivanne todistusta, että oikeuslaitos täten joutuu rahasta riippuvaiseksi.

Tällaisen epäkohdan poistaminen siis onkin työväenluokan ensimmäisiä tehtäviä, valtaan päästyään, sillä työväenluokalle on edullista, että laki on kaikille sama, koska he kaikki elävät samanlaisessa yhteiskunnallisessa asemassa.

Parlamentarismi.

Toinen seikka, joka on saanut porvarit ja vieläpä "oikeuskoiset" sosialistitkin karmasti rääkkymään, on parlamenttisen laisäädäntölaitoksen hävittäminen. Siihenkin on syynsä. Parlamenttarismi ei ole käytännöllinen työväenyhteiskunnassa. Se luisuttaisi ennenpitkään vallan pois työläisten pohjajoukkojen käsistä ensiksi intellektualeille ja ennenmin tai myöhemmin porvareille. Ei ole ensinkään ihme, vaikka useat sellaiset intellektuaalit kun lakimiehet, papit, kamasaksat, professionaliset politikoitsijat, pimpit, ym. pikkuporvarilliset ainekset vastustaisivatkin parlament-

tarismiin hävittämistä, sillä siinä samalla häviää heidän mahdollisuutensa istua työväenluokan hartioilla, sen lainlaatioina ja lukemattomissa muissa parlamenttisissa viroissa.

Työväenyhteiskunnan lainsäätäjänä toimivat ja aina tulee toimia itse työläiset. Jokainen työläinen ottaa osaa lakien laatimiseen. Yksityiskohtaisemmat lait laaditaan työmaalla, tuotantolaitoksissa. Yleisemmät suurissa joukkokokouksissa, joihin työläiset kaikkialta lähetävät edustajansa työpajoista, työväistövereistään.

Näin lakien laatiminen tulee tapahtumaan yksinomaan työläisten itsensä kautta, eikä se tehtävä siten voi koskaan luisua pois työläisten käsistä. Luonnollisesti ei koskaan tule laadittua työväenluokalle epäedullisia lakeja, tai jos vahingossa tulee, tulevat ne pikaisesti korjatuiksi.

Toisin olisi laita parlamentarisessa hallitusmuodossa. Parlamentti ja kaikki sen alaiset laitokset toimivat eristettynä tuotantolaitoksista. Lakien säätäminen melkein heti alustapitäen joutuisi edellämainittujen intellektualien yhteiskunnan kuonakerroksen, laiskojen ja ovelien petturien tehtäväksi. Mikä olisi seuraus? — Joko pikkuporvarillis-sosialistinen tai puhdas kapitalistinen järjestelmä, riippuen vallitsevasta tekniikan kehityksestä. Vaikka parlamenttiset laitokset pysyisivät työläisten hallussa, eivät ne vastaisi tarkoitustaan, sillä edustajat parlamenttiin, kunnallislautakuntiin ym. tulisivat valittua paikkakunnittain väkiluvun perusteella. Maanviljelystyöläinen voisi joutua edustamaan tehdastyöläisiä, joiden olosuhteita ja tarpeita hän ei tunne, ja päinvastoin. Kirjapainotyöläinen voisi joutua edustamaan rautatietyöläisiä, kaivostyöläinen merimiehiä, kirjanpitäjä sotilaita ja useat sellaiset teollisuudet, jotka, vaikkakin tärkeitä, jollakin paikkakunnalla muodostavat niin pienen vähemmistön, etteivät voisi valita edustajaa ensinkään. Edustajia voisivat valita niinmuodoin vaan ne tuotantohaarat, jotka sisältäisivät suurilukuisimmat työläismäärät. Se yleisen kykenemättömyyden lisäksi johtaisi parlamenttisten laitosten eristymiseen tuotannosta. Niistä tulisi professionalisia laitoksia, joista olisi vaan enää yksi askel porvarillisuuteen.

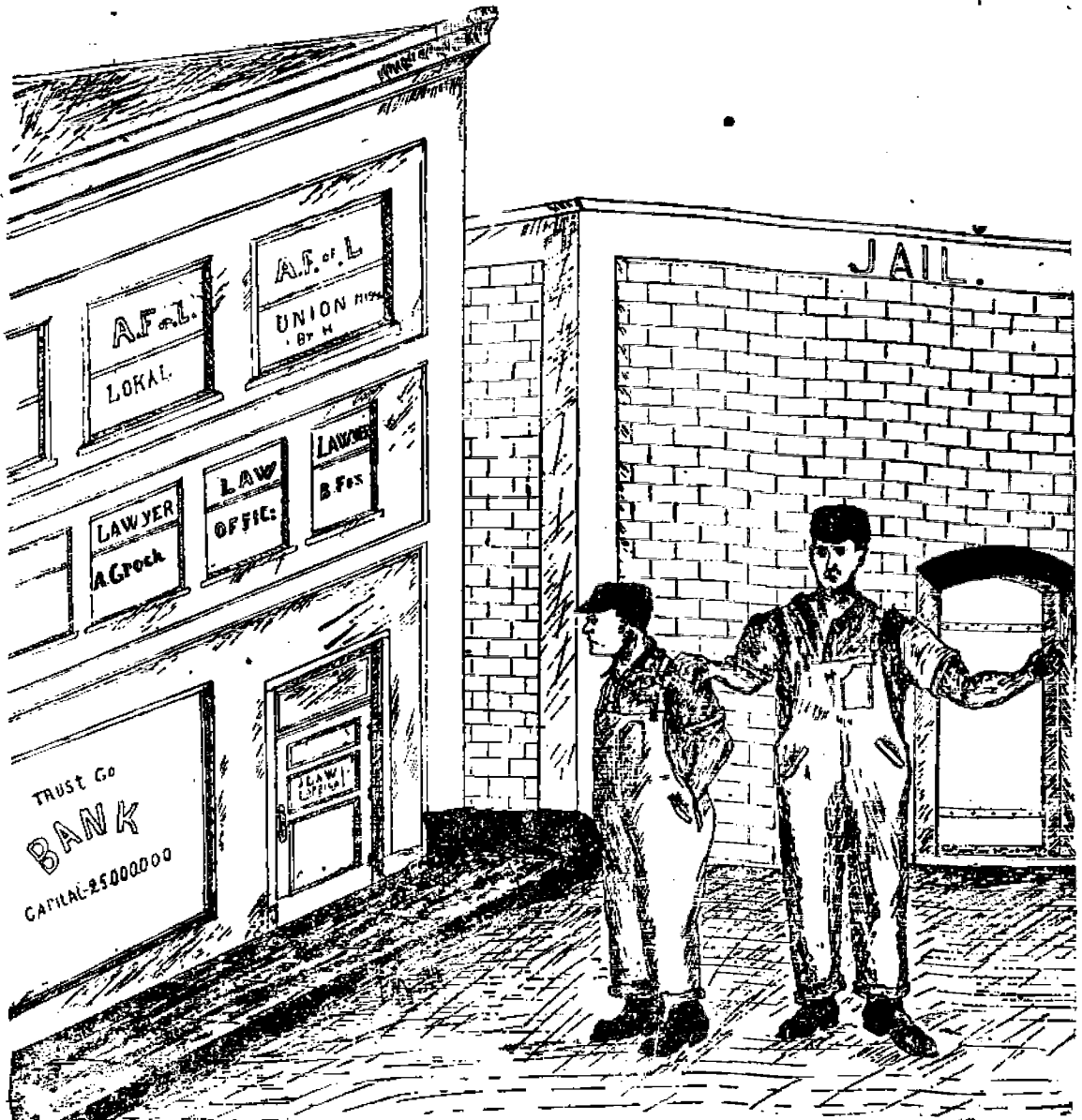
Saada lakien laatiminen, se on, tuotannon ja jaon järjestely ja kontroleeraus pois työmaal-

ta työläisten käsistä on porvariston innokkain toivomus, sillä se takaisi heille uudestaan valtaannousumahdollisuuden — siksi ne varikset niia räakkyvätkin.

Tulemme siihen johtopäätökseen, että työväenyhteiskunta ei voi olla parlamentaarinen, jos mieli säilyä, vaan työläisneuvosto-hallituskellinen, jossa jokaisen työtätekevän miehen ja naisen täytyy aktiivisesti ottaa osaa hallitus-

toimiin, siihen ikuisiksi ajoiksi oppiakseen ja tottuakseen, ettei koskaan enää voisi inhimillinen tasa-arvoisuus hävitä ja uusi riistojärjestelmä nousta. Parlamentti on porvarillinen laitos, jota ei voida menestyksellisesti käyttää työväenyhteiskunnassa.

Yhteiskunnassa, jossa työntekijät hallitsevat, ovat lakikokoelmat lyhyet ja yksinkertaiset. Niitä ei tarvitse pukea salaperäiseen ja

Ylläoleva kuva osoittaa A. F. of L:n vaarallisuuden. Siinä näkyy miten paikallis-osaston konttoori on samassa rakennuksessa, kuin sellaisten nylkijäin kuin ovat lakimiehet ja pankkiirit — nylkijöitä ne ovat kaikki kolme!

käsittämättömään kieleen, sillä ne ovat työläisten itsensä tekemiä itsensä noudatettavaksi. He laativat lait ja tuomitsevat rikolliset. Niiden täytyy olla kirjoitettuja, sillä ainoastaan siten voidaan säädökset tehdä universaaliksi, kaikkialla vallitseviksi ja samantaisiksi. Ellei niin tehtäisi, seuraisi anarkia. Ainoastaan totutut tapalait vallitsisivat kullakin paikkakunnalla, jotka voisivat olla ja kehittyä mitä erilaisimmiksi eri paikkakunnilla. Yhteiskunta hajoaisi pieniin ryhmiin, minäänlaman yhteisten suunnitelmien mukainen toiminta ei silloin olisi mahdollinen, puhumattakaan yhtenäisen lujan rintaman muodostamisesta maailman kapitalistiluokan hyökkäviä shakaaleja vastaan.

Mainittakoon muutamia niistä yleisistä kysymyksistä, jotka täytyy säädetyt ja kirjoitetun lain avulla järjestää ja määrittellä: **Yleinen tasa-arvoisuus**, kaikenlaisten luokkaetuoikeuksien poistaminen; **Tuotanto**, käsittäen yleisen työpakon, töiden yksilökohtaisen järjestelyn, työpäivän pituuden; **elintarpeiden jako**, käsittäen kaikenlaisten hyödykkeitten jaon ja käyttöoikeuksien rajoitukset, jotka viimeksimainittu täytyy olla sitä tiukempia mitä suurempi puute niistä on; **kasvatus**, jokainen henkilö on velvoitettu tutustumaan tärkeisiin aineisiin ja kysymyksiin, ollakseen kykenevä ja kunnollinen yhteiskunnan ylläpitäjä, lastenhenkinen ja teknillinen koulutus; **yhteiskunnan puolustus**, käsittäen asevelvollisuuden ym. ulkonaisten ja sisäisten vihollisten torjumiseksi; **tautien parannus**, käsittäen mielisairasten ja idiottien eroittamisen hoitoaloihin parannettaviksi, ruttoa ja kaikkia tarttuvia tauteja sairastavat eristettävät sairaaloihin parannettaviksi, rikoksellisten parannus jne; **kykenemättömien hoito**, käsittäen raajarikkojen, viallisten, vanhukseen ja lasten yhteiskunnallisen hoidon; **paheiden ehkäiseminen**, käsittäen alkoholin ja kaikenlaisten huumausainoiden väärinkäytön ehkäisemisen; **persoonallinen turvallisuus**, käsittäen murhien, loukkauksien, raiskauksien ym. ehkäisemisen ja rankaisemisen; **siveellisen elämän kohotus**, käsittäen avioliiton määritelmät, käyttäytymisen jne.

Missä on laki määritelty, siellä täytyy olla myöskin määriteltynä kustakin rikoksesta seuraava rangaistus. Sitä mukaa kun syy rikoksellisuuden syntymiseen ja kehitykseen poistuu, poistuu myöskin seuraus, rikoksellisuus.

Tämän johdosta rikoslait tulevatkin aina vähenemään, joskaan ei kokonaan poistumaan. Ihminen ei murhaa toista, ellei siihen löydy kiihoitinta. Ihminen ei halua turmella itseään väkijuomilla, morfinilla, opiumilla ym. ellei hänen täydy hakea keinotekoista lievitystä itselleen. Opinhalu kehittyy ihmiselle nopeasti kun siihen tulee tilaisuus. Tautien ehkäisemiseen ja parantamiseen, sekä siveellisen elämän kohottamiseen on ihminen helposti taipuvainen, kun vaan tulee siihen tilaisuus. Sen johdosta näitä asioita koskevat lait piankin tulevat toisarvoisiksi.

Mutta ihminen rakastaa vapautta. Hän vihaa pitkää työpäivää, koettaen saada sen mahdollisen lyhyeksi. Mitä korkeammalle hän henkisesti kehittyy, sitä korkeammat nautinnolliset vaatimukset hänelle tulevat. Hänen täytyy huvitella, matkustaa ym. Siksi hän halajaakin ei ainoastaan n.k. välttämättömiä elintarpeita vaan myöskin n.k. ylellisyystarpeita mahdollisimman paljon. Mitä korkeammalle tuotantotekniikka kehittyy, sitä korkeampaa henkistä kehitystä vaaditaan työläisiltä. Tämän kehittyneisyyden saavuttaminen vaatii paljon työtä ja aikaa, sekä suuremmoisia oppilaitoksia Tästä johtuu, että ihminen ei voi kuluttaa hyvinkään suurta aikaa elinajastaan suoranaiseen tuotantoon. Vallitsee kroonillinen puute työvoimasta. Siksi täytyy lain avulla määrittellä työajan pituus eri tuotantoaloilla. Työpäivä ei voi myöskään olla samanniminen kaikkialla. Jos yleisen työpäivän pituus asetettaisiin esim. neljäksi tunniksi, ei kukaan haluaisi työskennellä epäterveellisissä, kuten lasi-, tulitikki-, räjähdysaine-, kaivos- ja sulatus-tehtaissa. Siksi täytyykin järjestää työpäivä lyhemmäksi niillä tuotantoaloilla, missä ihmillisen energian kulutus on suurempi ja nopeampi. Jos yhdelle maksettisiin työstä korkeampi palkka kuin toiselle, työpäivän ollessa kaikkialla saman pituinen, olisi se samaa kuin kuoliniskun antaminen tasa-arvoisuudelle ja solidarisuudelle, eikä se voisi korvata hänen ylimääräistä energiansa kulutusta. Sen voi korvata ainoastaan uudestaan virkistyminen, lepo ja huvitus. Näitä seikkoja on mahdoton järjestää ilman sääntöjä, lakeja.

Tulemme siihen johtopäätökseen, että laki on välttämätön tuotannon järjestämiseksi ja ylläpitämiseksi, eikä se koskaan siinä voi menettää merkitystään niin kauvan kuin ihminen on riip-

puvainen yhteiskunnasta, yhteisestä tuotannosta. Jos tuotantotekniikka kehittyy niin pitkälle, että ihminen tulee täydellisesti toimeen toisestaan riippumattomaksi, voi yksin omin neuvoin hankkia itselleen kaikki tarpeensa ja on kykenevä yhä kohottamaan elintasoaan mielinmäärin, niin silloin on laki tarpeeton — mutta, ikävä kyllä, se ei voi, ainakaan nykyaikaisella ihmisen järjellä käsitettynä koskaan tapahtua. Vaikka ihminen oppisikin muutamalla kädenliikkeellä muuttamaan aineen toiseksi, maan ja ilman ravintoaineiksi, ei hän koskaan voi tulla kykeneväksi liikkumaan paikasta toiseen nopeasti ilman yhteistä järjestettyä liikennelajitosta.

Empimättä suotakoon anarkisteille haaveiluoikeus. Antakoot mielikuvituksensa liidella vapaasti. Uneksikoot uudesta paratiisista, vaikka sinipilvien päällä. Mutta tehköt sen ainoastaan räiskyvän takkavalkean ääressä, "tonttujen" tanssiessa nurkissa, eikä siellä missä tosi on kysymyksessä. **Kun rakennetaan uutta yhteiskuntaa, täytyy haaveet viskata pois ja käsitellä tosiasioita, kokeiltuja konkreettisia faktoja.**

Koska mikään järjestelmällinen yhteistoiminta ei voi tapahtua ilman sääntöjä, ovat ne siis yhtä tarpeellisia kaikenlaisissa työväenjärjestöissäkin. Mitä muuta ovatkaan työväen valtiolliset ja yhteiskunta-taloudelliset järjestöt kuin nousevia yhteiskunta-taimia. Mitä tiukemmin ne ovat järjestetyt, sitä eheämpiä ja voimakkaampia ne ovat, siten omaten paremman elämisen ja tarkoituksensa saavuttamisen mahdollisuuden.

Yksityiset syyt sääntöjen tarpeelliseksi tekemiseksi ovat melkein lukemattomat, joten meidän täytyy ne tilan ja ajan puutteen takia jättää koskettelematta. Mainitsin ainoastaan tärkeämmät ja huomattavimmat, jotka ovat kylliksi riittävät saattamaan jokaisen ajattelukykyisen henkilön vakuutetuksi sääntöjen eli lakien tarpeellisuudesta.

Yksityisomaisuus.

Edellä olemme käsitelleet sitä seikkaa, miten yksityisomaisuus on syntynyt. Silläkin oli taloudellinen pohjansa, jolla se laitos seisoi. Se aikoinaan edisti ja kiihoitti tekniikan kehitystä ja yhteiskunnan muuttumista luontaistaloudellisesta vaihtotaloudelliseksi. Kuitenkin se on

jo aikoja sitten tehtävänsä suorittanut, mutta koska se tuottaa tavattoman suurta hyötyä ja tyydytystä juuri omistajalleen, eivät ne siitä helposti luovu. Se on niin piitynyt ihmisten mieliin, antaen heille mielipuolisen kiihkon koota omaisuutta, että se käsite ja halu on kaikkein vaikeimpi heistä pois kitkeä. Siksi suuri osa sosialisteistakin kannattaa yksityisomistusoikeutta, paitsi suurempiin ja yleisiin laitoksiin nähden. Nuoriso kaikkialla uneksii omasta kodista, omasta kartanosta ja pelloista. Ainoastaan sen luulotellaan onnea tuottavan jne.

Yhteisomistus tuntuu heistä perin kolkolta ja tyydyttämättömältä. Mutta kaikesta tästä huolimatta on yksityisomaisuus tuomittu kuolemaan, sillä se ei ole enää tekniikan kehityksen edistäjä, vaan jarruttaja. Väestön lisääntyessä ja tuotantotekniikan kohotessa kehittivät tuotantolaitoksesta niin valtavan suuriksi, että yksilöllinen omistus on kykenemätön niitä kontrolloeraamaan ja käynnissä pitämään yhteiskunnan eduksi, sillä silloin tuotetaan vaan sikäli kun se tuottaa laitoksen omistajalle voittoa. Miljoonien työläisten elämän kohtalo on riippuvainen muutamista omistajista. Siis se on omaisuuden keskittyminen, joka panee sen pukaman puhkeamaan. Asemansa pelastamiseksi omistava luokka tarttuu mitä kamalampiin keinoihin. Se julistaa maailman sotia, joissa se hävittää miljoonat työläiset ja heidän vuosikymmenien työnsä tulokset. Tällaista tilanneta ei voi ijankaikkisesti jatkua, vaikka sen pysyttämiseksi käytettäisiin kuinka hirveitä keinoja. Sen täytyy sortua omaan mahdottomuuteensa, sillä vihdoin työläiset lakkaavat olemasta paimennettavia lampaita ja vaitiolevia teurastuseläimiä.

Tämä on kysymys, jossa me olemme anarkistien kanssa samaa mieltä, eli toisin sanoen, anarkistit ovat oikeassa vastustaessaan yksityisomistusoikeutta, sillä mitään puolustettavaa siinä ei ole köyhälistön ja työväenluokan näkökannalta katsottuna.

Tässä selkeneekin meille monta historiallista seikkaa. Miksi kuuluisa Ranskan vallankumous ei onnistunut? Miksi Ranska tänäpäivänä luetaan mustimmaksi taantumuksen tyysijaksi? — Siksi, että yksityisomistusoikeutta ei poistettu. Jätettiin ohdakkeen siemenet itämään. Mikä muu voi olla seurans kuin yksityisomistusoikeudelle ja riistolle perustuva

porvarillinen yhteiskunta. Ennenkuin tauti voidaan poistaa, täytyy poistaa se syy, joka sen aikaansaattaa, eikä toimenpiteitä ole kohdistettava yksinomaan oireisiin. Kun ymmärtäväinen lääkäri näkee keuhkotautisen potilaan, ei hän kohdistaa toimenpiteitään yksin tukahduttamiseksi, vaan hän kohdistaa toimenpiteensä syvemmälle, itse keuhkoihin, joiden sairaalolisesta tilasta yskä johtuu. Poistamalla tuberkelin saastan keuhkoista, poistuu yskä itsestään. Samalla tavalla on meneteltävä yhteiskunnallisissa kysymyksissä. Poistaaksemme riisto, täytyy meidän vaan poistaa yksityisomistusoikeus juuriaan myöten.

Valtio.

Tunneimme ne syyt, mitkä valtion synnyttivät. Niinpian kuin voimme poistaa ne syyt, voimme myöskin poistaa valtion. Se on selvä kuin päivä.

Ensin syntyivät luokat, riistäjät ja riistetyt, sitten syntyi valtio korvaamaan sitä tarvetta, jonka uusi tilanne luokkayhteiskunnassa oli tuonut. Valtion tämänpäiväisenä tehtävänä on riistäjaluokan aseman turvaaminen, sen luokkaoikeuksien ja itse luokkien säilyttäminen ja ainoastaan toisarvoisesti vaihdon suojeleminen. Luokattomassa yhteiskunnassa ei siis tällaista tukipylvästä tarvita, mutta jos vaihto tarvitsee suojelemista, samaten kuin itse yhteiskuntakin, tarvitaan valtio. Mutta siinäkin tapauksessa se on vaan luokkien uudelleen syntymisen ehkäisemistä, sillä ei yksiluokkaista eli luokattonta yhteiskuntaa voi vaarantaa muualta kuin jonkun kaksiluokkaisen yhteiskunnan taholta, tai sellaisten aineiden taholta, jotka sen tahtoisivat perustaa. Tästäkään kysymyksestä ei ole enää tarvis arvioiden ja teorioitten perusteella keskustella, sillä se on kokeiltu ja on kokeenalaisena tänäkin päivänä.

Venäjällä tapahtui yhteiskunnallinen vallankumous 1917. Yksityisomistusoikeus poistettiin ja sen mukana riistojärjestelmä. Vallankumous tapahtui väkivaltaisain keinoin. Vallankumouksen tapahduttua astuivat areenalle uuden yhteiskunnan rakentajat: Bolshevikit, menshevikit, porvarit ja anarkistit. Bolshevikit esittivät uuden yhteiskunnan rakennussuunnitelmana pääasiallisesti seuraavaa: Kaikki valta työläisille, yksityisomaistuden yhteiskun-

nallistuttaminen, porvarillisen valtiolaitoksen hajoitus ja työväenluokan diktatuuriin perustaminen. Menshevikit: Pikkuporvarillinen kansanvalta, yksityisomistuksen säilyttäminen, parlamenttarismin eli porvarillisen valtiolaitoksen säilyttäminen. Porvarit: Perustuslaillisen monarkian tai tasavallan perustaminen, säilyttämällä kaikki muut entiset laitokset, paitsi keisarin; vähäpätöiset reformit. Anarkistit: Kaiken hävitys, täydellisen yksilöllisen vapauden käytäntöön saattaminen, kaikkein työväenunioitten ja muitten yhdistysten rajaton vapaus ja itsenäisyys.

Bolshevikien suunnitelmien taakse asettuivat työväen pohjajoukot. Yksityisomaisuus yhteiskunnallistutettiin ja porvarillinen valtiolaitos hajotettiin. Mikä oli seuraus? — Porvarit käytyreineen nousivat harjakset pystyssä työväenvaltaa kukistamaan, estääkseen riistojärjestelmän tukehtumasta. Mitä täytyi työläisten tehdä valta-asemansa säilyttämiseksi? — Heillä oli kaksi ehtoa: tehdä kompromissi porvarien kanssa, palauttamalla yksityisomaisuus ja parlamentti, tai puolustaa perustamaansa yhteiskuntaa viimeiseen veripisaraan saakka. He valitsivat jälkimmäisen, olivata pakoitettuja kiffreesti muodostamaan punakaarteja, vallankumouksellisia tribunaalia, koko työväestön asemamisen ja taisteluun harjoittamisen, urkijajärjestelmän, sekä myöhemmin suuren armeijan.

Tuskin työläisten pohjajoukkojen sankoissa riveissä löytyy yhtään sellaista idiottia, joka väittäisi, etteivät Venäjän työläiset olleet pakoitetut niin tekemään. Jos olisi menetelty anarkistien oppien mukaan, olisi lyhytaikaisen sekasorron perästä noussut valtaan kapitalistiluokka ulkomaisten kapitalistien armeijan ja varustusten avulla. Maailman riistojärjestelmä olisi vaan lujittunut. Neuvosto-Venäjältä tuleissa kirjelmissä, vetoamuksissa ja henkilökohtaisissa kertomuksissakin ovat he, Venäjän työläiset, julistaneet seuraavaa:

“Koska porvarillisen valtiolaitoksen tehtävänä on yksityisomaisuuden ja riistojärjestelmän suojeleminen, kelpaa se ainoastaan siihen. Sitä ei voida menestyksellisesti käyttää työväenyhteiskunnassa, siksi me yhdyimme anarkisteihin ja hylkäämme sen. Mutta koska tiedämme, että vallassaoleva riistäjaluokka käyttää kaikki mahdolliset keinot nousevan työväenvallan kukistamiseksi ja siten oman asemansa säilyttämiseksi, täytyy työväenluokan perustaa uusi valtio, köyhälistön diktatuuri, omaa yhteiskuntaansa turvatakseen.

“Tämä työväenluokan valtio on rakenteeltaan aivan erilainen kuin porvarillinen ja sen olemassaolon aika kestää ainoastaan niin kauvan kuin sisäinen tai ulkonainen vihollinen uhkaa hävittää työväenyhteiskunnan ja palauttaa riistojärjestelmän. Niin pian kuin tämä vaara poistuu, poistuu myöskin valtio ja tilalle tulee todellinen kansanvalta.

“Työväenluokan diktatuurilla tarkoitetaan ehdotonta työväenluokan ylivaltaa kaikkien muiden luokkien ylitse kaikkialla ja kaikissa asioissa. Löytyy vain yksi työväendiktatuuri, eikä sitä voida jakaa taloudelliseen ja poliittiseen, niinkuin jotkut rikkiviisaat saivartelijat yrittävät tehdä. Jotkut selittävät, että he hyväksyvät työväendiktatuurin työmaalla, mutta ei muualla. Sellaiset vältökset ovat enemmän kuin lapsellisia, ne ovat typeriä. Työväenluokan diktaturia luonnollisesti käytetään siellä, missä vihollinen tavataan, joka esim. Venäjällä on paljon useammin ja voimakkaampana ahdistanut ulkona työmaasta, avoimella taistelutereella.

“Taas kun puhutaan siitä, minkälaista diktaturia ja missä voi työväenuniot harjoittaa vielä kapitalistiluokan vallitessa, niin se luonnollisesti voi tapahtua vaan työmaalla, sikäli kun se voi tapahtua ensinkään, mutta todellinen työväenluokan diktatuuri, työväenvaltio, voidaan käytäntöön panna vasta vallankumouksen aikana ja jälkeen.

“Koska työväendiktatuurin ja kapitalistien diktatuurin välillä vallitsee samanlainen ristiriita kuin työväenluokan ja kapitalistiluokankin välillä, tulevat ne taistelemaan keskenään kunnes toinen sortuu. Tämän johdosta työväendiktatuurin olemassaolon ajan määrää maailman kapitalistiluokan voimapitoisuus. Siis työväenyhteiskunnan suojelulaitos, työväendiktatuuri, on välttämättömän tarpeellinen niin kauan kun sitä hävittävä vaara uhkaa, kunnes koko maailman riistäjäluokka kukistuu.”

Kaikkialla näemme anarkististen väitteiden arvottomuuden. He lupaavat poistaa yksityisomistusoikeuden ja epäilemättä he sen tekisivätkin — hetkeksi, mutta he eivät salli pantavaksi kortta ristiin sen uudestaan nousemisen ehkäisemiseksi. Pirun hyviä hajottajia, mutta saakelin kehoja rakentajia. Yksilöllisen vastustuksen he kyllä sallivat, mutta se on merkityksetön. Hyvin järjestettyä ja korkeasti keskitettyä kapitalistiluokkaa vastaan voi tehokkaasti puolustautua ainoastaan hyvin järjestettynä ja korkeasti keskitettynä.

Kun maailman kapitalistiluokka on alas sortunut, kun riistojärjestelmä on poistettu, poistuu hetimiten työväen diktatuuri valtiokin, mutta keskitetty valta, teollisuushallitus, ei silti poistu, sillä suuren ja laajan tuotannon ja jaon yli maailman järjestäminen ja tehokkaaksi tekeminen vaatii voimien korkeata keskittämistä. Koska “herran seurakunta on sekalainen”, on se tehtävä erittäinkin ensin alussa suunnattoman vaikea.

Kaikenlaisia rettelöitä ja erimielisyyksiä syntyy, mutta ne eivät tule olemaan ylipääsemättömiä. Se voima eli keskitetty valta esiintyy silloin tuotannossa ja jaossa. Tuotannon korkea spesialiseeraantuminen tekee kaikki kansakunnat yhä enemmän riippuvaisiksi toinen toisistaan. Kaikki sulautuvat yhdeksi tuotantoyksiköksi. Mitä silloin enää tehtäisiin valtiolla? — Sitä ei silloin enää tarvita. Tarpeellinen kuri voidaan ylläpitää tuotannossa ja jaossa keskitetyn vallan avulla. Jos joku ryhmä alkaa vetää eri köyttä, lakkaa suorittamasta velvollisuutensa — tarvitsee vaan heiltä hetkeksi sulkea tuotteet tai raaka-aineet. Koska he eivät voi yksin tulla toimeen, täytyy heidän alistua joukkopäätöksen alaiseksi, noudattamaan yhteiskunnassa vallitsevia lakeja.

Se ei ole hallitsemista “ylhäältä alaskäsin”, niinkuin anarkistit peloittelevat, sillä mitään yli- tai alapuolta siinä ei ole, vaan se on työläisten itsensä kautta. Ennenkuin yhteinen suunnitelma voidaan tehdä, täytyy heidän kokoontua yhteiseen joukkokokoukseen eli kongressiin, joissa määritellään yleiset perustoimintaohjeet. Täytyy valita ali orgaaneja, toimeenpanevia neuvostoja, tehdaskomiteoita jne. jotka toimivat tämän ylimäisen joukkokokouksen tekemien sääntöjen mukaisesti ja sen määräysten alaisena. Täten voimasäteet lähtevät tuotantolaitoksista mailta ja meriltä kautta maailman yhteen keskusasemaan, josta ne taivuttavat jälleen tuotantolaitoksiin, tuotantolaitokset sitten tullen eroittamattomasti sidotuiksi toisiinsa keskusaseman kautta. Kuka siis on ylin herra sellaisessa yhteiskunnassa? — Työläiset itse.

Tutkiessamme teollisuusunionismia ja Venäjän uutta yhteiskuntarakennetta, huomaamme niiden kummankin tähtäävän ja jo käytännössäkin olevan juuri yllämainitun kaltaista. Se on teollisuuskommunistinen yhteiskuntarakenne.

Mutta me, jotka tänäpäivänä elämme, emme mahdollisesti näe tämän kaiken totentuvan, sillä tällaisen suunnattoman teollisuuskommunistisen yhteiskunnan rakentaminen ottaa jonkun verran aikaa. Kuitenkaan se ei ole ääretömän kaukana tulevaisuudessa, sillä alku meillä jo on kaunis. Koska me elämme murroskautena, on edessämme taistelua, taistelua, mutta mikä onkaan kauniimpi tehtävä kuin taistella todellisen työväenlauteen toteuttamiseksi!

Tämä osoittaa miten voimakkaasti yhteenliitt. nyt Tehtailijoiden Yksi Suuri Unio kykenee puristamaan työläisten taskuista "paremmat in" palkat ja "säästöt".

Mitä Venäjän bolshevikit sanovat anarkismista.

Seuraava on lainaus bolshevikien virallisesta ohjelmasta, kirj. N. Bukharin:

"Anarkistinen vaiko kommunistinen järjestelmä.

"On ihmisiä, jotka nimittävät itseään anarkisteiksi, toisin sanoen puolustavat sitä, ettei olisi valtaa. He vakuuttavat, että bolshevikki-kommunistit kulkevat väärää tietä, että he tahtovat säilyttää vallan, mutta kaikkinaisen valta ja kaikkinaisen valtio on sortoa ja väkivaltaa. Me huomautimme jo, että tällainen käsitys kommunismista on väärä. Kommunistinen elämänjärjestys on sellainen järjestys, jossa ei ole työläisiä, eikä kapitalisteja, jossa ei ole minkäänlaista valtiota. Eikä eroavaisuus anarkistisen ja kommunistisen järjestelmän välillä ole siinä, että toisessa on valtio ja toisessa ei ole valtiota ei ole toisessa enemmän kuin toisessakaan. Eroavaisuus on seuraavissa seikoissa:

"Anarkistit otaksuvat, että ihmisten elämä muodostuu parhaimmaksi, kaikkein vapaammaksi silloin, kun he pirstovat koko tuotannon pieniksi työyhteiskunniksi — kommuneiksi. Kokoontuu sakkiki, kymmenkunnan vapaaehtoista työkunnaksi — majnlota. Nämä kymmenen henkilöä ryhtyvät työskentelemään omalla uhallaan ja vastuullaan. Toisessa paikassa syntyy toinen samanlainen työkunta, kolmannessa — kolmas. Sitten nämä työkunnat ryhtyvät keskenään keskusteluihin, solmiavat sopimuksia: yhdeltä puuttuu yhtä, toiselta toista. Vähitellen ne sopivat keskenään, muodostavat "vapaita sopimuksia".

"Ja siten koko tuotanto tapahtuu näissä pienissä kommuneissa. Jokaisella on lupa erota kommunistista koska haluaa, jokainen kommuni saa erota näitten pienten kommuniin (työkuntien) vapaaehtoisesta liitosta (federatiivivistä).

"Laskevatko anarkistit oikein? Kuka työläinen tahansa, joka tuntee nykyisen koneellisen tehdastuotannon, tietää että he ovat väärässä. Katsokaamme nyt minkä vuoksi.

"Tulevan järjestelmän on pelastettava työväenluokka kahdelta pahalta. Ensiksikin, ihmisen toisen ihmisen sorrolta, riistolta, siitä, ettei toinen istu toisen hartioilla. Tämä saavutetaan siten, että kukistetaan pääoman ja kapitalisteilta otetaan pois heidän rikkautensa. Mutta vielä on yksi tehtävä. Ja se on se, että on vapauduttava luonnon ikeestä, alistettava luonto alaisekseen, pantava tuotanto käymään kaikkein täydellisemmällä tavalla. Vain silloin on kunkin ihmisen mahdollista käyttää vähän aikaa ruuan, jalkineiden, vaatteiden, rakennusten y. m. s. tekoon ja omistaa loppu aika henkiseen kehitykseensä: tieteille, taiteille, yleensä kaikkeen siihen, joka rikastuttaa ihmiselämää. Puoliapinain tavoin eläneet nykyisen ihmisen esivanhemmat olivat tasa-arvoisia keskenään. Mutta he elivät eläinten tavoin siitä syystä, etteivät alistaneet luontoa alaisekseen. Kapitalistisen suur- tuotannon aikana päinvastoin ihmiskunta on oppinut alistamaan luonnon, mutta työväenluokka elää työjuhdan tavoin sen vuoksi, että sen hartella istuu kapitalisti, sen vuoksi, että vallitsee taloudellinen eriarvoisuus. Mikä seuraa siitä? Sitä johdetaan, että taloudellinen tasa-arvoisuus on yhdistettävä suur- tuotannon kanssa. Ei riitä se, että kapitalistit häviävät. Tuotanto on järjestettävä, kuten me olemme jo aikaisemmin puhuneet, laajassa mittakaavassa. Kaikki pienet, mitättömät liikeyritykset on tapettava. Kaikki työ on keskitettävä kaik-

kein suurimpiin tehtaisiin, työhuoneisiin, maa-alueisiin. Eikä suinkaan siten, ettei Matti tiedä mitä Mikko tekee ja Mikko ei tietäisi mitä Matti tekee. Sellainen järjestys ei kelpaa mihinkään. On välttämätöntä, että on olemassa yhteinen työsuunnitelma. Mitä useamman alueen tämä suunnitelma käsittää, sen parempi. Koko maailman tulee loppujen lopuksi tulla yhdeksi työsuoritusyritykseksi, jossa koko ihmiskunta yhden tarkasti lasketun, ja harkitun suunnitelman mukaan työskentelee itselleen, ilman minkäänlaisia isäntiä ja kapitalisteja, kaikkein parhaammilla koneilla, kaikkein suuremmissa tehtaissa. Jotta tuotantoa voitaisiin työntää eteenpäin täytyy ei vain olla pirstomatta sitä suur- tuotantoa, jonka kapitalismi jo jättää perinnöksi vaan päinvastoin kehitettävä sitä vieläkin suuremmaksi. Mitä laajemmaksi ja suuremmaksi tulee yhteinen suunnitelma, mitä laajemmassa mittakaavassa tulee järjestettyä koko tuotanto, mitä enemmän se tulee saamaan ohjeita yhdestä arvioimis- ja laskelmatyötä suoritettavasta tilastokeskuksesta; toisin sanoen mitä enemmän se tulee keskitettyä, sen parempi. Sillä sen vähemmän työtä tulee jokaisen osalle, sitä vapaammaksi tulee jokainen, sitä laajemman avaruuden henkistä kehitystään varten saa inhimillinen yhteiskunta.

"Mutta juuri tämän kanssa on ristiriidassa se tuleva yhteiskunta, jota anarkistit puolustavat. Sen sijaan, että anarkistinen yhteiskunta suurentaisi, keskittäisi, järjestelmällistyttäisi tuotantoja, se pirstoo sitä, ja siis vähentää ihmisen herruutta luonnon yli. Tällöin ei ole yhteistä suunnitelmaa, ei ole suurta järjestöä. Anarkistisen järjestelmän aikana ei voida edes kunnolleen hyväksi käyttää suuremmissa koneita, rakentaa yhden suunnitelman mukaisesti rautateitä, ryhtyä suuriin kastelu- taikka kuivaustöihin. Esitettäköön vain ainoastaan yksi ainoa esimerkki. Nykyään puhutaan paljon höyryllä käylien voimakoneitten vaihtamisesta sähköllä käypiin ja koskien käyttämisestä sähkövoiman saamiseksi y. m. s. Jotta voitaisiin oikein jakaa saatava sähköenergia, täytyy tietenkin laskea, mitata ja punnita minkä verran ja mihin tätä energiaa on käytettävä, jotta siitä saataisiin parhain mahdollinen hyöty. Mutta mitä tämä merkitsee? Milloin tällainen on mahdollista? Se on mahdollista ainoastaan silloin, kun tuotanto on järjestetty laajassa mittakaavassa, silloin, kun se on keskitetty yhteen taikka kahteen lasku- ja johtokeskukseen. Mutta kaikki tämä on mahdotonta anarkistisessa järjestelmässä vallitsevien pienten, hajanaisten, toisiinsa heikosti kiintyneiden kommuniin aikana. Näin ollen me näemme, että todellisuudessa anarkistisen järjestelmän vallitessa ei tuotantoa voida järjestää kuten pitäisi. Ja tämä taas tuo mukanaan pitkän työpäivän. Ts. suuremman riippuvaisuuden luonnosta. Anarkistinen järjestelmä olisi jarruna ihmiskunnan kulussa eteenpäin. Juuri tästä syystä me kommunistit taistelemme sitä oppia vastaan, jota anarkistit levittävät.

"Nyt on ymmärrettävää miksi anarkistinen propaganda johtaa jakoon yhteiskunnan oikean kommunistisen jaon asemasta. Anarkistinen kommunistipahahan ei näet ole suuremmin ihmisten yhteistyöskentely, vaan sakkiki, joka voi muodostua jopa kahdestakin henkilöstä. Pietarissa esim. oli tällainen ryhmä: "viiden sorretun liitto" mahdollinen. Kuvitelkaa nyt mielessänne, mitä syntyy: jokainen viaton ihminen taikka pari henkilöä ryhtyvät itsenäisesti takavarikoimaan, pakko-uovuttamaan ja sitten työskentelemään omalla uhallaan ja vastuullaan. Venäjällä löytyy lähes sata miljoonaa ihmistä työtätekevässä väestössä. Jos se muodostaisi "viiden sorretun liittoja", niin Venäjälle muodostuisi kaksikymmentä miljoonaa tällaista kommunia.

Jokainen saattaa kuvitella minkälaisen Baabelin tornin sekameiska syntyisi, jos kaksikymmentä miljoonaa kommunia ryhtyisi itsenäisesti työskentelemään. Syntyisi sellainen kaaos, sellainen "anarkia", josta herra varjelkoon. Selvä on, että jos tällaiset ryhmät ryhtyisivät itsenäisesti anastamaan rikkaitten rikkauksia, niin paitsi jakoa ei muuta tullisikaan. Mutta jako johtaa, kuten olemme jo aikaisemmin huomauttaneet, uudelleen pääoman heruuteen, työntekijä-joukkojen sortoon ja väkivalan alaisuuteen."

Edistääkö vai jarruttaako anarkismi yhteiskunnallisen vallankumouksen tuloa?

Koska he ovat idealisteja ja yksilölliseen toimintaan taipuvaisia, jääkin kaikenlainen järjestetty joukkotoiminta heille vaan toisarvoiseksi, joten on vaikea sanoa josko anarkismi sanottavasti edistää vallankumousta.

Anarkismi ei viivytä eikä jarruta yhteiskunnallisen vallankumouksen tuloa. Se lietsoo katkeraa luokkavihaa, siten edistäen vallankumouksen tuloa, mutta koska pelkkä vallankumous ei takaa orjuuden poistamista, menettää anarkismi merkityksensä työväenluokan vapautus- aatteena. Sikäli kun se ilmenee työväenunioitten yhteydessä vaikuttaa se pikemmin hajoittavasti kun kokoovasti työväen järjestäytymiseen nähden, tehden työläisistä idealistisia fanatikkoja, jotka vaan häiritsevät kaikkea joukkojen rakentavaa toimintaa.

Suhteemme anarkisteihin.

Herää kysymys miten meidän on suhtauduttava anarkisteihin. Jos he ovat työläisiä, on heidän paikkansa työväenjärjestöissä, eikä heitä niistä mielipiteittensä tähden sovi karakoittaa, sillä siten vaan jakaisimme työväenluokan keskenään vihamielisiin leireihin, joka suunnattomasti heikontaa rynnäkköämme kapitalistiluokkaa vastaan. Toiselta puolen he voivat olla työväenjärjestöille käytännölliseksi hyödyksikin, — yhä nudistuvilla hyökkäyksillään vaikuttavat joukkoihin yaroittavasti lihallisen vallan keskittymisen ja autokratisen virkailijaston kehittymisen suhteen.

Koska he ovat työläisiä samaten kuin mekin, ovat heidän etunsa yhdensuuntaiset meidän etujemme kanssa, joten me kuulumme yhteen. Ellemme kykene saamaan heitä vakuutetuiksi teoriansa nurinkurisuudesta, on vika meissä itessämme. Mutta ellei he alistu noudattamaan joukkojen päätöksiä yleisissä asioissa, on ku-

ria käytettävä, sillä ainoastaan luja kuri luokkasolidarisuuden kera pystyy luomaan lujan ja eheän järjestön.

Vetoamus.

Lopuksi haluaisin kehoittaa kaikkia työläis-anarkisteja uudestaan tarkistamaan periaatteensa, punnitsemaan niitä tosiasioitten puntarilla. Olen varma, että muutaman kertaa niin tehtyänne tulette huomaamaan useita köykäisiä kohtia väitteissänne ja ne hylkäämään, erittäinkin, jos tutkitte asioita materialistisen historiaankäsityksen valossa, tulee niin käymään.

Täydellistä yksilöllistä vapautta emme voi koskaan saavuttaa, sillä me tulemme aina vaan enemmän ja enemmän riippuvaisiksi toinen toisistamme — mutta se ei suinkaan ole orjuutta, vaan vapautta, vapautta luonnon orjuudesta tietoisesti sidotun veljesliiton, teollisen kommunismin avulla.

Loppu.

— Joka päivä keksitään yhä uudempiä ja automaattisempia koneita, joka tarkoittaa sitä, että niillä voidaan tuottaa enemmän tuotteita, vähemmällä ihmisvoimalla, vähemmässä ajassa kuin ennen, joten yhä useampi työläinen joutuu pois työstä ja häneltä siten loppuu sisään-tulo. Mikä on paras vastalääke tälle? — Lyhentää työtuntien määrää, joka antaa yhä useammalle työläiselle tilaisuuden tehdä työtä. Miten vähentää työtuntien määrää? Kaikkein helpoin keino on tehdä samalla tavalla, kuin lännen metsämiehet tekivät, — kun he ennen olivat tehneet 12 ja 13 tuntia, niin päättivät he tehdä ainoastaan 8 tuntia — ja sen tehtyään he menivät kotiin. Niin samalla tavalla voi lyhentää päivän 6 tuntiin — tehdä 6 tuntia ja sitte mennä kotiin.

— Jos työläiset ehdottomasti haluaisivat tuottaa enemmän tuotteita määrättyssä ajassa, niin olisi siinä tapauksessa vähennettävä työtuntien määrää, sillä se antaisi useammalle työläiselle tilaisuuden tehdä työtä ja siten saada toimeentulonsa.

— Se mies joka käänsi toisen poskensa, on vieläkin sairaalassa. — New York American.